

EWA PIOTROWSKA

praktyczny
przewodnik
dla anglisty

OCENIANIE KSZTAŁTUJĄCE

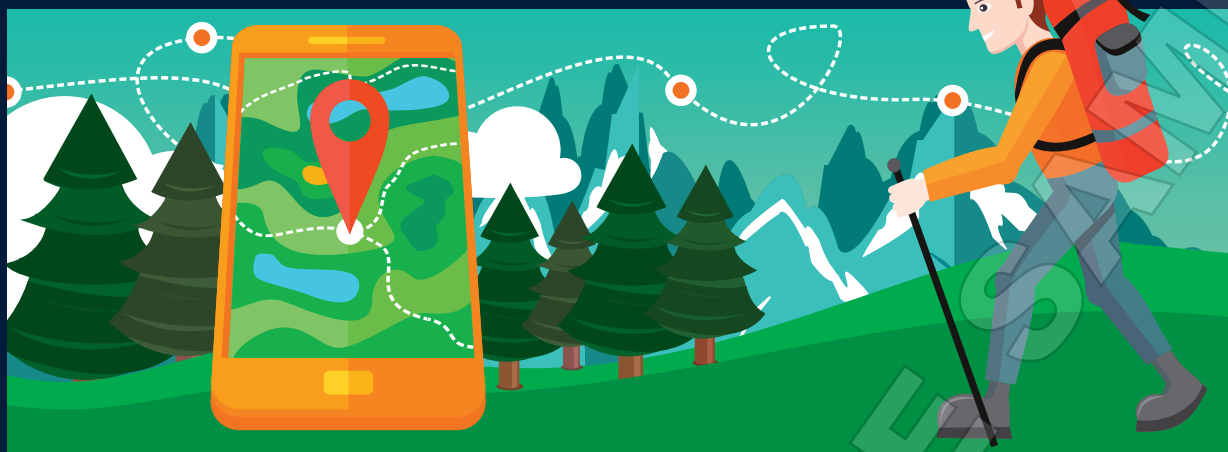
W SZKOLE PODSTAWOWEJ

S P I S T R E Ś C I

Wprowadzenie prof. Małgorzaty Żytko	2
Wstęp: OK – co i jak?	4
Rozdział 1 Cele lekcji	6
Rozdział 2 Kryteria sukcesu	10
Rozdział 3 Informacja zwrotna	13
Rozdział 4 Ocena koleżeńska	17
Rozdział 5 Samoocena	20
Rozdział 6 Pytania kluczowe	22
Rozdział 7 Współpraca z rodzicami	25
Zakończenie: OK – no i jak?	28

ROZDZIAŁ 1 CELE LEKCJI

Kiedy zaczynamy wędrowkę, pierwszym zadaniem jest podjęcie decyzji: **DOKĄD** idziemy? Który szczyt chcemy zdobyć? Przewodnik górski musi taki cel obrać i przedstawić uczestnikom wyprawy, aby wiedzieli, co ich czeka.

Podobnie jest z planowaniem lekcji. Nauczyciel, przygotowując się do lekcji, powinien wiedzieć, w jakim celu ją realizuje i dokąd zmierza. Powinien zadać sobie pytanie:

PO CO IM TO? Do czego przyda się uczniom zdobyta dziś wiedza? Do czego wykorzystają umiejętności, które dziś będą rozwijać?

Pamiętaj, że Twoi uczniowie mają dziś, poza angielskim, jeszcze kilka innych lekcji. Lepiej zaplanuj mniej, aby osiągnięcie celu było realne.

jak

Świadomość celu lekcji to pierwszy, ważny krok do efektywnej nauki. Następnym krokiem jest przekazanie go uczniom, tak aby oni również wiedzieli, w jakim kierunku będą zmierzać przez najbliższych 45 minut. Warto również przedstawić uczniom wskaźniki zrealizowania go: co konkretnie uczeń będzie umiał, jeśli osiągnął założony cel. I co ważne: w przypadku lekcji języka obcego, których nadrzędnym celem jest komunikacja w języku obcym, cele lekcji dobrze jest przedstawić uczniom **krótko i choćby częściowo w języku angielskim**.

Spójrzmy, w jaki sposób można przedstawić cele na przykładzie wybranej lekcji z podręcznika *Bugs Team 1*.

2 The magic elf
Lesson 1
1 Listen, look and point. Repeat.
2 Play Colin's bingo.
3 Listen, point and say Colin's chant.
4 Play Guess the toy.

2 The magic elf
Lekcja 1
Cele: rozpoznawanie i nazywanie zabawek, mówienie rymowaniami
Główne słownictwo i struktury: car, bike, robot, doll, scooter, skateboard, teddy bear, What's this? It's a (car); Ⓞ przybory szkolne
Materiały (opcjonalne): płyta audio CD 1; karty obrazkowe z przybarami szkolnymi i zabawkami (samochód, rower, robot, lalka, hulajnośnica, deskorolka, miś); karta obrazkowa z Gąsienicą Colinem, "karty do bingo z Zeszytu Ćwiczeń"; maskotka Gąsienica Colin

Powitanie

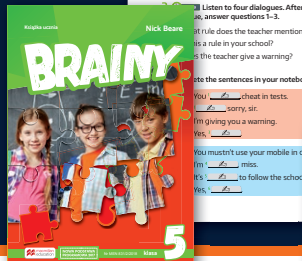
- Przywitał dzieci, mówiąc: **Hello, children**. Uczniowie odpowiadają: **Hello, teacher**.
- Odtworzył piosenkę **Welcome**. Dzieci śpiewają piosenkę i odgrywają jej treść (patrz s. 19).

W przypadku najmłodszych uczniów optymalnym rozwiązaniem jest **rysunkowe** przedstawienie celów lekcji i kryteriów ich osiągnięcia, a następnie wspólne zinterpretowanie rysunków w języku dzieci, używając już na tym etapie, na tyle, na ile się da, języka angielskiego. Takie rysunki najlepiej umieścić na tablicy lub na specjalnej planszy, tak aby były widoczne przez całą lekcję. Ciekawym pomysłem może być wyznaczenie „strażnika celów”: na przykład w serii *Bugs Team* główny bohater kursu – gąsienica Colin – może stać się takim strażnikiem, który będzie pilnował, czy cele lekcji zostały osiągnięte.

Oto przykładowa wypowiedź nauczycielki i reakcja uczniów:

Brainy klasa 5, książka ucznia, str. 67

UNIT 5 lesson 6 At school

Lesson objectives: Functions: prohibiting, expressing obligation, giving a warning, saying sorry; Grammar: must and mustn't; Vocabulary: behaviour at school

Brainy klasa 5, książka ucznia, str. 67

W przypadku starszych uczniów cele lekcji można przedstawić na różne sposoby. Warto wykorzystywać rozmaite metody, tak aby etap omawiania celów był jednocześnie sygnałem rozpoczęcia lekcji, przełączenia się uczniów na tryb „English”.

Dobrym pomysłem jest wykorzystanie formuły **zagadki**, np.: intrygującego zdjęcia, rysunku, rebusu.

Uczniowie odgadują, jaki cel lekcji nauczyciel miał na myśli, i jednocześnie formułują go **zrozumiałym dla siebie językiem**, o ile to możliwe – w języku angielskim. Jeśli dzieci nie potrafią sformułować celu lekcji po angielsku, pozwól im na wykorzystanie mieszanki językowej.

Będziemy się uczyć, jak wyrażać nakaz, zakaz, ostrzeżenie?

Yes, we're going to learn how to express obligation and prohibition, and give a warning. And?...
Yes, say SORRY in English and ask for information.

Nie bój się formułować celów lekcji po angielsku
– dla uczniów jest to dodatkowy element komunikacji w języku obcym.

Aby formułowanie celów lekcji i kryteriów ich osiągnięcia miało wartość dydaktyczną, nie mniej ważne od ich podania jest sprawdzenie, czy **zostały osiągnięte** – czy uczniowie pokonali dany etap wędrówki. Możesz to zrobić na wiele różnych sposobów, zawsze **starając się** na tym etapie również **używać języka obcego**. Poniżej przedstawiam kilka pomysłów na podsumowanie celów lekcji.

METODA KCIUKA

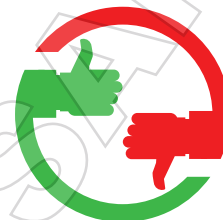
Przypomnij cele lekcji, np. wskaż rysunek/zdjęcie i zapytaj:

Can you count to five in English?

Do you know how to ask for a ticket?

Uczniowie reagują na zadane pytanie, używając swoich kciuków:

- kciuki w górę – umiem, wiem
- kciuki poziomo – nie jestem pewny/a, mam wątpliwości
- kciuki w dół – nie umiem, proszę o pomoc.

METODA ŚWIATEŁ DROGOWYCH

Podobnie jak w metodzie kciuka, tylko z wykorzystaniem karteczek w trzech kolorach: zielonym, żółtym i czerwonym. Każdy uczeń otrzymuje zestaw karteczek i na prośbę nauczyciela pokazuje odpowiedni kolor:

- **zielony** – wszystko rozumiem/umiem
- **żółty** – mam wątpliwości
- **czerwony** – nic nie rozumiem/raczej nie umiem.

METODA ZDAŃ PODSUMOWUJĄCYCH

Bardzo praktyczna, zwłaszcza w starszych klasach szkoły podstawowej, jednakże o tyle trudniejsza w przypadku języka obcego, że wymaga od uczniów wypowiedzi w języku obcym. Ważne, aby uczniowie wiedzieli, że **poprawność językowa jest tu nieistotna**, że mogą dokończyć zdania, wplatając polskie słowa pomiędzy angielskie, jeśli nie potrafią poprawnie wypowiedzieć się po angielsku. Zapisz na tablicy początki zdań, np.:

Today I've learnt...

I've found out that...

I still don't understand...

W klasach **młodszych** poproś uczniów, aby dokończyli zdania ustnie, albo tylko w myślach, jedynie ochotników możesz zachęcić do dokończenia zdań na głos. Możesz też poprosić uczniów, aby dokończyli zdania, pracując w parach lub małych grupach.

W **starszych** klasach możesz poprosić uczniów, by zapisali zdania na karteczkach. Zbierz karteczki, aby dowiedzieć się, czego dzieci nauczyły się na zajęciach. Metoda zdań podsumowujących to także pierwszy krok ku kształtowaniu w uczniach umiejętności samooceny (o czym więcej w rozdziale 5. przewodnika).

PRZEDDZWONEK

Na zakończenie słowo o „**przeddzwonku**”, który usłyszeć można np. w jednej ze szkół w Lublinie na 5 minut przed zakończeniem lekcji. Jego celem jest uświadomienie zarówno nauczycielowi, jak i uczniom, że zbliża się koniec zajęć, a zatem jest to właściwy czas na **podsumowanie lekcji**. Rolę „przeddzwonka” może odegrać również np. zastukanie w biurko lub w okno we właściwym momencie bądź podniesienie przez wybranego ucznia (może tego, któremu szczególnie ciężko wytrzymać 45 minut) karteczki z cyfrą 5. Niezależnie od wybranego sposobu taki sygnał może okazać się pomocny w efektywnym zakończeniu lekcji, przypominając, że nadszedł czas na podsumowanie i zastanowienie się, dokąd doszliśmy.

